

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5Co/198/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8712214093
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Világiová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8712214093.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci žalobcu EOS KSI Slovensko, s.r.o. so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, právne zastúpený TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o. Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 36 613 843, proti žalovaným 1./ V. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom K., G. XXX, 2./ O. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. E., C. XXX/XX, 3./ B. Z., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom L. E., C. XXX/XX, t. č. na neznámom mieste, v konaní zastúpený opatrovníkom O. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. E., C. XXX/XX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaných Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Nám. legionárov 5, Prešov, IČO: 42 176 778, právne zastúpený JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, Sov. hrdinov 163/66, Svidník o zaplatenie 2 082,77 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Poprad č. k. 7C 3/2013 - 84 zo dňa 01.03.2013 v spojení s dopĺňacím rozsudkom č. k. 7C 3/2013 - 129 zo dňa 10.02.2014 takto jednohlasne

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok súdu prvého stupňa v spojení s dopĺňacím rozsudkom č. k. 7C 3/2013 - 129 zo dňa 10.02.2014 a vec v r a c i a na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom v spojení s dopĺňacím rozsudkom súd prvého stupňa žalobu zamietol. Žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaných náhradu trov konania vo výške 237,60 eur na účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka JUDr. Igora Šafranka v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Náhradu trov konania vo vzťahu medzi žalobcom a žalovanými nepriznal.

V odôvodnení uviedol, že žalobca sa žalobou domáhal voči žalovaným zaplatenia 2 082,77 eur s príslušenstvom. Na základe vykonaného dokazovania mal preukázané, že právna predchodkyňa žalovaných N. Z. uzavrela dňa 17.08.2007 s právnym predchodcom žalobcu spoločnosťou GE Money - Poprad zmluvu o úvere a ďalších úverových produktoch č. ON 02000064 na základe, ktorej jej bol poskytnutý úver vo výške 50 000,- Sk. Na základe osvedčenia o dedičstve číslo 5D/136/2010 zo dňa 11.11.2010 dedičmi zo zákona sa po N. Z. stali žalovaní v 1., 2. a 3., rade, ktorí dedičstvo neodmietli. Na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 23.03.2009 postupca GE Money a.s. postúpil pohľadávku terajšiemu žalobcovi EOS KSI Slovensko, s.r.o.. Žalobca po prevzatí pohľadávky uzatvoril so žalovanými v 1., 2. a 3. rade dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku dňa 15.02.2010. Zmyslom tejto dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku je to, že žalovaní v 1., 2. a 3. rade uznali záväzok voči veriteľovi, ktorý vznikol na základe zmluvy uzavretej s pôvodným veriteľom, teda právnym predchodcom žalobcu a pôvodným dlžníkom, teda právnou predchodkyňou žalovaných. Súd ďalej zistil, že ak by nebolo došlo k dohode o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku zo dňa 15.02.2010, tak vymáhaný dlh vzhľadom na jeho splatnosť, ktorá nastala dňa 26.10.2008, bolo by možné vzniesť námietku premlčania a to v trojročnej premlčacej lehote a to z dôvodu, že žaloba na súd bola podaná až 04.10.2010, teda až po uplynutí trojročnej lehoty. Vzhľadom na to, že žalovaní ako aj vedľajší účastník vzniesli námietku premlčania, tak podstatou tohto sporu bolo posúdenie toho, či právny úkon - dohoda o uzavretí splátkového kalendára a uznaní dlhu zo dňa

15.02.2010 je takým úkonom, ktorý je právne akceptovateľným, alebo je takým úkonom, ktorý je právne neakceptovateľný. Pri riešení tejto skutočnosti sa súd prvého stupňa v celom rozsahu stotožnil s právnym názorom vedľajšieho účastníka. V konkrétnej veci ide nepochybne o spotrebiteľskú vec, na ktorú je potrebné aplikovať ustanovenie § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Podpisom formulárovej dohody o uznaní záväzku, úhrade pohľadávky v splátkach si spotrebiteľ, teda žalovaní v 1., 2. a 3. rade zhoršili svoje zmluvné postavenie a uzavretie tejto dohody im privodilo značnú ujmu, čo je v rozpore § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Z týchto dôvodov súd žalobu zamietol.

O trovách vedľajšieho účastníka súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 a § 149 ods. 1 O.s.p. a uviedol, že je nesporné, že úspech vo veci mali žalovaní, na strane ktorých vystupoval vedľajší účastník, ktorý si uplatnil trovy konania vo výške 237,60 eur spočívajúce v trovách právneho zastúpenia z hodnoty 2 082,77 eur, čo predstavuje podľa vyhl. č. 655/2004 Z.z. (ďalej len AT), za jeden úkon právnej služby odmenu 91,28 eura, prevzatie a príprava zastúpenia, vrátane prvej porady s klientom - 91,28 eur, paušál 7,63 eur, vyjadrenie z 28.01.2013 vo výške 91,28 eur, paušál, 7,81 eur, DPH 20 % v sume 39,60 eur.

Dopĺňacím rozsudkom č. k. 7C 3/2013 - 129 zo dňa súd náhradu trov konania vo vzťahu žalobcu a žalovaných nepriznal v zmysle ust. § 142 ods. 1 O.s.p. z dôvodu, že žalobca bol v konaní neúspešný.

V zákonom stanovenej lehote podal proti rozsudku odvolanie žalobca. Namietal, že prvostupňový súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Poukázal na ust. § 110 ods. 1, § 470 ods. 1 a § 558 Občianskeho zákonníka a uviedol, že dňa 15.02.2010 poručiiteľka podpísala dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku, čím uznala čo do dôvodu aj výšky svoj záväzok voči žalobcovi vzniknutý zo zmluvy o úvere č. 1232717275 zo dňa 17.08.2007 vo výške 1 513,21 eur. Zároveň uviedol, že záväzok v čase podpisu dohody nebol premlčaný. Právny predchodca žalobcu a rovnako ani žalobca nijakým spôsobom neukončil záväzkovo - právny vzťah medzi účastníkmi, nakoľko nebola vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru, zo strany žalobcu zmluva nebola vypovedaná a taktiež nedošlo k odstúpeniu od zmluvy. Preto ani súd nemohol mať ukončenie zmluvy a splatnosť pohľadávky za preukázané. Keďže žaloba bola podaná na súd dňa 04.10.2012 a splatnosť poslednej splátky bola ku dňu 16.09.2013, súd mal žalobcovi priznať nárok na nepremličané splátky. Dohoda o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku bola uzatvorená riadne a jej podpisom nedošlo k zhoršeniu postavenia spotrebiteľa. Prístupom súdu dochádza k popretiu procesnej zásady rovnosti účastníkov a k neprimeranej ochrane spotrebiteľa vedúcej k úplnému zbaveniu zodpovednosti spotrebiteľa za plnenie svojich povinností. Podpísaním dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku dochádza k zmene v obsahu záväzku zmluvných strán, ktorá spočíva v tom, že žalovanému je umožnené splácať záväzok v splátkach, nejedná sa o neprijateľnú zmluvnú podmienku. Z vykonaného dokazovania navyše vôbec nie je zrejmé, ako dospel súd k záveru, že dohoda o splátkach medzi veriteľom a dlžníkom v čase, keď pohľadávka veriteľa nebola premlčaná, je nekalá obchodná praktika. Súd neprihliadol na jednoznačný dôkaz, že poručiiteľka sa dohodla s veriteľom na splátkach a zároveň uznala svoj záväzok. Žalobca považuje takéto vyhodnotenie listinných dôkazov za bezbrehú a ničím neodôvodnenú ochranu žalovaných ako spotrebiteľov, ktorá vedie k tomu, že osoby, ktorým bol poskytnutý úver, tento nakoniec nebudú musieť vrátiť. Takýmto postupom súdu budú veritelia nútení neposkytovať dlžníkom možnosť splácania dlhu v splátkach, ale okamžite pohľadávky uplatniť na súde. Zároveň žalobca namietal priznanie trov vedľajšiemu účastníkovi z dôvodu, že ide o trovy neúčelne vynaložené na uplatňovanie alebo bránenie práva. Navrhol napadnutý rozsudok zmeniť a žalobe v plnom rozsahu vyhovieť alebo rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Uplatnil si trovy odvolacieho konania, ktoré špecifikoval.

Žalovaní sa k doručenému odvolaniu písomne nevyjadrili.

Vedľajší účastník navrhol napadnutý rozsudok vrátane výroku o trovách vedľajšieho účastníka ako správny potvrdiť.

Odvolací súd v zmysle zásad ustanovenia § 212 O. s. p. preskúmal rozsudok v spojení s dopĺňacím rozsudkom spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s ustanovením § 214 ods. 2 O. s. p. a zistil, že nie sú splnené podmienky ani pre potvrdenie ani pre zmenu napadnutého rozsudku.

Prvostupňový súd správne vyhodnotil právny vzťah medzi žalobcom a žalovanými ako vzťah spotrebiteľský. Uvedenú skutočnosť nenamietal ani žalobca v podanom odvolaní. Rozhodnutie však trpí vadou, ktorou je nedostatočné a nepresvedčivé odôvodnenie majúce za následok jeho nepreskúmateľnosť. Prvostupňový súd poukázal na to, že žalovaní podpisom formulárovej dohody o uznaní záväzku a úhrade pohľadávky v splátkach si zhoršili svoje zmluvné postavenie a uzatvorenie takejto dohody im privodilo značnú ujmu. Úlohou súdov je ex offo podrobiť kontrole spotrebiteľské právne vzťahy, avšak táto kontrola musí mať svoj základ v platných právnych predpisoch a musí byť náležite odôvodnená.

Prvostupňový súd založil svoje rozhodnutie na tom, že ak by nebolo došlo k dohode o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku zo dňa 15.02.2010, tak vymáhaný dlh vzhľadom na jeho splatnosť, ktorá nastala dňa 26.10.2008, bolo by možné vzniesť námietku premlčania a to v trojročnej premlčacej lehote z dôvodu, že žaloba na súd bola podaná až 04.10.2010, teda až po uplynutí trojročnej lehoty..... K tomu odvolací súd uvádza, že súd prvého stupňa nijakým spôsobom neodôvodnil, z akého dôvodu považoval práve deň 26.10.2008 za deň splatnosti, nezaoberal sa tým, že plnenie bolo dohodnuté v splátkach, pričom z obsahu spisu ani odôvodnenia nemožno zistiť, či došlo k zosplateniu úveru alebo k odstúpeniu od zmluvy, a teda, či splatnosť dlhu nastala naraz alebo jednotlivo po splátkach. Navyše súd prvého stupňa uviedol nesprávny dátum podania žaloby na súd (správne malo byť uvedené, že žaloba bola podaná dňa 04.10.2012, nie 04.10.2010), pričom neobjasnil, z čoho vyvodil záver o premlčaní pohľadávky. Súd tiež neobjasnil, v čom spočíval rozpor s dobrými mravmi, keď právna predchodkyňa žalovaných podpísala dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku, či v čase podpisu predmetnej dohody bol dlh premlčaný alebo nie a či mala vedomosť o prípadnom premlčaní dlhu. Súd bol tiež nepresný v tom, že uviedol, že dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku uzatvorili žalovaní v 1., 2. a 3. rade, hoci tak urobila ich právna predchodkyňa. Preto zamietnutie žaloby iba s poukazom na uvedené bez konkretizácie presných skutkových okolností i právneho posúdenia má charakter arbitrárneho rozhodnutia.

Obsahové náležitosti rozsudku určuje ustanovenie § 157 O. s. p.. Ich správnosť a úplnosť je predpokladom vykonateľnosti a preskúmateľnosti rozhodnutia. Či je rozhodnutie preskúmateľné alebo nie sa dá zistiť len z jeho odôvodnenia. V tejto súvislosti je právne významné práve ustanovenie § 157 ods. 2 O. s. p, podľa ktorého v odôvodnení rozsudku súd uvedie čoho sa žalobca domáha a z akých dôvodov ako sa vo veci vyjadril odporca prípadne iný účastník konania stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. Štruktúra odôvodnenia rozsudku je priamej spojitosti so základným právom na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR. Ak súd pri odôvodňovaní rozsudku nepostupuje spôsobom, ktorý záväzne určuje ustanovenie § 157 ods. 2 O. s. p. dochádza nielen k tomu, že rozsudok je nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov alebo pre ich nezrozumiteľnosť ale aj k tomu, že základné právo na súdnu ochranu nie je naplnené reálnym obsahom. Konanie a rozhodovanie všeobecných súdov sa uskutočňuje v predpísanom ústavnom a zákonnom rámci, rešpektovanie ktorého vylučuje svojvôľu v ich postupe, pričom vylúčenie svojvôle sa zabezpečuje viacerými prostriedkami vrátane ich povinností svoje rozhodnutia náležite odôvodniť. Odôvodnenie rozhodnutia totiž dovoľuje účastníkom konania posúdiť, ako súd v ich veci vyložil a aplikoval príslušné právne predpisy a akými úvahami sa spravoval pri rozhodovaní o veci samej.

To, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, jednoznačne vyplýva z ústavnej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. Judikatúra tohto súdu teda nevyžaduje, aby na každý argument strany aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument.

Úlohou prvostupňového súdu preto bude opätovne vec prejednať a rozhodnúť s tým, že je potrebné zistiť, kedy začala plynúť premlčacia doba (buď celého dlhu alebo jednotlivých splátok), kedy uplynula a podľa akého zákonného ustanovenia súd posúdil premlčanie. Následne bude potrebné sa zaoberať dohodou o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku z toho hľadiska, kto ju uzatvoril, či v čase uzatvorenia daná osoba mala vedomosť o premlčaní a či vôbec došlo k jej platnému uzatvoreniu. V prípade, ak súd prvého stupňa dospeje k záveru o neprijateľnosti takejto dohody, resp. bude ju považovať za rozpornú s dobrými mravmi, musí uviesť, v čom spočíva rozpor s dobrými mravmi a ako konkrétne

došlo k zhoršeniu postavenia dlžníka v pozícii spotrebiteľa. Rovnako nie nezanedbateľným hľadiskom je to, či žalobca nekonal v rozpore s požiadavkou odbornej starostlivosti, ktorá by mohla podstatne narušiť ekonomické správanie priemerného spotrebiteľa.

Keďže vydaním nepreskúmateľného rozhodnutia sa účastníkom konania odňala možnosť riadne brániť svoje záujmy v odvolacom konaní, odvolací súd postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 221 ods. 1 písm. f/ a ods. 2 O. s. p. napadnutý rozsudok v spojení s dopĺňacím rozsudkom zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.

Prvostupňový súd, ktorý je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 226 O. s. p.) v novom rozhodnutí rozhodne aj o trovách tohto odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O. s. p.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.